

אמונת חיים

גליון שבועי לתורה וחסידות שע"י מוסדות קראלי בארה"ק

גליון תקכ ♦ שנה יא ♦ גמח"ט

יום כיפור ♦ שב"ק האזינו ♦ ה'תשפג

דברי אלוקים חיים מרוך רבינו הגה"ק זיע"א

דרשו ה' בהמצאו קראוהו בהיותו קרוב יעזוב רשע דרכו ואיש אוון מחשבותיו וישוב אל ה' וירחמהו ואל אלקינו כי ירבה לסלוח (ישעיה נה ו). ודרשו חז"ל (ר"ה יח ע"א) על דרשו ה' בהמצאו אלו עשרה ימים שבין ראש השנה ויוה"כ.

ושואל היערות דבש (ח"א ו) הלא כל **עשרה ימים מראש השנה ועד יום הכפור** הם ימי דין כנודע, ואיך הם מסוגלים לצעקה ותשובה ורחמים יותר מכל ימי השנה? אבל הענין כך, דהקב"ה דן ג' שעות ביום וג' שעות עוסק בתורה (ע"ז ד ע"ב), ואמרין שם דאף אלו ג' שעות שעוסק בתורה, נקראים ימי דין, דתורה כתיב ביה אמת, ואין הקדוש ברוך הוא עושה לפניו משורת הדין. וא"כ כשנגמר זמן הדין, אף הדין נגמר, ואח"כ קשה הצעקה, כי כבר עברו החיתום וגזר דין, וקודם לזה עת דין. אמנם **בעשרה ימים** הללו אין הדין נגמר בשש שעות כלל, כי מן התחלת ראש **השנה עד סוף יום הכפור** הכל בדין בלי הפסק וחיתום כלל, ולכך אמרו (לעיל טז ע"ב): בינונים תלויים ועומדים, כי הכל בדין תלוי בלי גמר וחיתום כלל. ולכך יפה אז צעקה, כי עדיין לא נגמר הדין כלל, והכל תלוי ברפיון.

וידוע מחוק ונימוס הדין, כי אין לדיין כלל לכעוס על שום בעל דין תוך משא ומתן של דין, שלא יסתמו טענות של בעל הדין, וגם אולי מתוך כעס יצא משפט מעוקל... אבל לאחר גמר דין, אז יכול הדיין לקנטר לבעל הדין העושה עוול ולכעוס עליו באף וחמימה כראוי. וכן כביכול המלך המשפט עושה הכל כעובדא דלתתא, למען ילמדו דינים ממנו לעשות משפט צדק, ולכך בעת עסקו בדין כביכול, אף כי רבו עונות כחול, לא יכעוס כלל ומאריך אפו... אבל לאחר גמר דין, שאז כלה ונחרץ הדין, אז זועם על עוברי רצונו... ולפ"ז בכל ימים שיש בהם גמר דין אז זועם ה', אבל בעשרה ימים אלו שאין גמר דין כלל, אף הקדוש ברוך הוא אינו כועס כלל, כנימוס היושר מבלי לכעוס באמצע הדין... ולכך ימים אלו הם ימי חפץ וימי רצון לה', אף כי הם ימי דין.

אך בעשור לחודש וגו' יום הכפורים הוא... ופירש רש"י: מכפר הוא לשבים ואינו מכפר לשאינן שבים... מאי משמע שלשון "אך" למעט הבלתי שבים, שהרי לשון "אך" קאי על יום העשור ומשמעותו למעט הימים הקודמים.

ומיישב הכלי יקר (ויקרא כג, כז) פירוש רש"י שמדקאמר "אך בעשור" ובא למעט הימים הקודמים, שמע מינה שגם הימים שלפני יום כיפור נקראו ימי תשובה, דאם לא כן מהיכי תיתי שיכפרו הימים הקודמים עד שהוצרך למעטם? אלא דאי שגם עשרת הימים הקודמים הם **עשרת ימי התשובה**. וסלקא דעתך אמינא שימי התשובה מכפרין מיד על כל עבירות, קא משמע לן שיש לך עבירות שתשובה תולה ויום כיפור מכפר, כמו שנאמר (ויקרא טז, ל) "כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם". אף על פי שאמרו במדרש (ויקרא רבה ל, ז): בערב ראש השנה הקדוש ברוך הוא מוותר שלישי, ובעשרת ימי התשובה גם כן שלישי, אבל ביום כיפור מוותר הכל. לכך נאמר "מכל חטאתיכם". ומכלל זה אתה למד שאין יום כיפור מכפר כי אם לשבים, דאם לא כן מהיכא תיתי שיכפרו עד שהוצרך למעטם? ואף על פי שלא נזכר בתורה מפורש שהימים הקודמים הם **ימי תשובה**

והנה מבואר בספה"ק גודל מעלת יום הכיפורים, ומובא במאור עיניים שיום הכיפורים הוא בחינת נשמה וחיות של כל השנה והשפת אמת מביא שבכל שבת אמרו חז"ל שהוא מעין עוה"ב, **ויוהכ"פ הוא שורש כל השבתות**. וכן כי יוה"כ הוא מעין עוה"ב שאין בו אכילה ושתי'. והוא באמת יום שמחה מאוד לבני"י, אך שאין יכולין להתדבק בשמחה זאת כראוי בעודנו בעוה"ז. וצריכין להתדבק בהארת היו"כ לפניו ולאחריו בתוספות מחול על הקדוש.

דברות קודש מרוך רבינו עט"ר שליט"א

התשובה היא דבר נורא כלשון הרמב"ם (פ"ה ה"ו): "כל הנביאים כולן צוו על התשובה ואין ישראל נגאלין אלא בתשובה וכבר הבטיחה תורה שסוף ישראל לעשות תשובה בסוף גלותן ומיד הן נגאלין שנאמר והיה כי יבאו עליך כל הדברים... ושבת עד ה' אלוקיך ושב ה' אלוקיך..."

מצות היום בימים אלו היא לחזור בתשובה שלימה, וכבר אמר הרה"ק רבי שמחה בונם מפשיסחא זי"ע בחכמה, שבבית דין של מעלה לא ישאלו את האדם למה נכשל בחטא, כי שערי תירוצים לא ננעלו וישיב מאה ואחד תירוצים מדוע לא הצליח להתגבר על יצרו, ויתכן שיתחשבו בשמים בטענותיו אלו, אך עדיין תהיה עליו טענה גדולה מדוע לא שב בתשובה, ועל כך לא ימצא שום תשובה, וכי מי הפריע לו להתחרט על העבר ולקבל על עצמו להשתפר בעתיד, ובפרט בימים אלו שהקב"ה נותן את ההזדמנות לחזור בתשובה, וידו פתוחה לקבלת שבים.

אחד בא אל הצדיק רבי ישראל מרח"ן ובקשה בפיו: "חוטא אני וברצוני לעשות תשובה". שאלו הצדיק: "מדוע אפוא אינך עושה תשובה?" השיב היהודי: "איני יודע איך עושים זאת". שאלו הצדיק: "וכיצד ידעת לחטוא?" ענה היהודי: "קודם-כול חטאתי, ואחר-כך נודע לי שזהו חטא". אמר הצדיק: "הנה לפניך הדרך, קודם תעשה תשובה, ואחר-כך תדע שזו הייתה תשובה שלמה".

פעם בערב יום הכיפורים סיפר הרה"ק בעל ה"בית אברהם" כדלהלן: היה חייט יהודי אצל פריץ אשר הוציא את פרנסתו מחייטותו, ובכל פעם שתפר בגד לפריץ היה גונב חתיכת משי של פרווה שזה שווה הרבה כסף, והיה מחביאה מתחת למעילו שלא יכירו בגניבתו ולוקחו לעצמו, ופעם הרגיש הפריץ בגניבתו ומיד קרא אותו והוכיחו על שגנב, וגם הראה לו שראה איך החביאם מתחת למעילו, ופיטרו מלעבוד אצלו והחייט איבד את פרנסתו.

אמר החייט לעצמו: רבש"ע הלא אף אחד לא ראה שגנבתי את הסחורה וגם אף אחד לא אמר על כך לפריץ שהחבאתי אותה מתחת למעילי, ומאיפה ידע זאת, אין זאת אלא שאתה אמרת לו, והכריז החייט ברוגז עם הקב"ה כביכול, ורצה לנקום בו, לכן פעם לא התפלל מעריב במכוון בכדי לנקום, ופעם לא בירך ברכת המזון, ומזמן לזמן עשה עוד נקמות כאלו, עד שהגיע ערב יום הכיפורים, ואמר החייט, עכשיו הוא הזמן שאנשים משלימים ומתפייסים, ולכן אף אני רוצה עתה להתפייס עם הקב"ה.

היות שהמנהג הוא כאשר שני אוהבים מתפייסים מביאים יין שרף ושותים, אף עתה הביא שתי כוסות יין שרף ומזג בשתיים, וכיבד בראשון להקב"ה לשתות, אבל היות שלא היה שייך שהקב"ה ישתה, על כן שתה הוא במקומו, ולקח הכוס ואמר: לחיים ריבונו של עולם, אני מוחל לך ואתה תמחל לי, וכשסיפר הבית אברהם את הסיפור אומר לחיים רבש"ע, ראו כולם ושמעו איך הוא צועק בעצמו ואומר לחיים רבש"ע.

ועתה בבוא יום הכיפורים צריך כל אחד ואחד לבקש על צרות כלל ישראל שנתרבו בדור האחרון, אשר כמעט אין משפחה שאינם נגועים בצרות ומחלות, ועל כן בקשתינו כי מי שאמר לעולמו די יאמר לצרות כלל ישראל די, ויקוים מאמר חז"ל (סנהדרין צז, א) במוצאי שביעית בן דוד בא, ויגאלנו בגאולת עולם ברחמים וחסידים מגולים במהרה בימינו אמן.

(מתוך דרשת שבת שובה תשפג - בביהמ"ד אהבת ציון אשדוד)

פניני חיים

התם ומתמם עם תמימים (מתוך תפילת יו"כ)

פ' הקב"ה מתמם עצמו עם תמימים הגם לפעמים עושה נגד רצון הקב"ה ויש עליו קטרוגים ח"ו אבל אם מתנהג בתמימות לב, אז הקב"ה גם כן מתמם עצמו ועושה עצמו כביכול כאילו אינו שומע כלל לקול המקטרגים ומטיב עצמו בכל דרכיו. (שומר אמונים)

עיצומו של יום מכפר

איתא בזה"ק כי אם מוסר אדם את נפשו בקריאת שמע בפסוק ראשון של שמע ישראל וגו', בזה נתכפר עליו גם עוון חילול השם. ואשר בכך יש לומר נמי הטעם מה שבסיום היום של יום הקדוש - יום הכיפורים מסיימים בפסוק 'שמע ישראל' בקול רם, כי אחר שכיפרה עיצומו של יום על כל החטאים שהיו תלויים ועומדים עד יום הכיפורים, יכופר עכשיו גם עוון חילול השם שנשאר תלוי ועומד גם אחר עבור יום הכיפורים..

(חוקי חיים)

התחזקות בימים נשגבים אלו

צריכים אנו להזהר ביתר שאת בימים נשגבים אלו, שלא לבטל את הזמן חלילה ולהרבות בתורה ובתפילה ובצדקה. (מחן רבינו ז"ע ב' ויגד משה)

האזינו

שאל אביך ויגדך זקניך ויאמרו לך (לב, ז)

פ' אם יש לך שאלה שאין אתה יודע הדרך לילך בה, שאל את שאלתך למנהיג כזה שתשובתו תהיה, זקניך ויאמרו לך, כך היה אומר זקנך על שאלה כזו, אבל אם תפגוש מנהיג שיאמר לך זקני אמר כך ואני אומר אחרת יש להתרחק ממנו, יהיה מי שיהיה, כי אם מתרחקים מן הזקנים אזי מתרחקים מרחק רב מדרך האמת.

(הגה"צ רבי מאיר אריק צצוק"ל)

כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו (לב, ט)

כי חלק ה' עמו - שהם חלק ה', ואי אפשר להפרידן ולחלקן מפני אשר הם קשורים בו יתברך, והוא אחדות הפשוט. יעקב חבל נחלתו - שהם חבילות "צרוור נחלתו" וקשורים בו יתברך. (מאור ושמש)

צור ילדך תשי ותשכח אל מחוללך (דברים לב, יח).

אמר בשם רבו הרה"ק ר' מרדכי מקרעמיניץ, כי יש הרבה בנים הסומכים בעבודת הבורא רק על חזקת אבותיהם שהיו צדיקים וקדושים, והמה בעצמם אינם מתיגיעים למצוא דרך ה', וראוי להיות בהיפוך, כי כל אדם צריך לשכוח אשר הוא בן של קדושים, ולעבוד ולהתיגע בעצמו על עבודתו ית"ש. זהו כוונת הכתוב "צור ילדך תשי", "צור נקרא אב המולידו ע"ד 'הביטו אל צור חצבתם' (ישעיהו נ"א, א) פירוש "צור ילדך", אב המולידך, "תשי", תשכח, אזי "ותשכח" - פירוש ותמצא, כמו "אשכחיה האי גברא" - "אל מחוללך"

(הרה"ק ר' מאיר מפרמישלאן זי"ע)

ראו עתה כי אני הוא וגו' מחצתי ואני ארפא ואין מידי מציל (דברים לב, לט)

יש להבין, הלא מצינו שאמרו חז"ל מי שיש חולה בתוך ביתו, ילך אצל חכם ויבקש עליו רחמים, נראה מזה שיש כח בחכם להציל. עוד להבין, ששם בגמרא הוקשה והלא 'אין חכמה ואין תבונה ואין עצה לנגד ד' (משלי כא, ל), ומתוך כאן קודם גזר דין וכאן לאחר גזר דין, דלאחר גזר דין אין כח בחכם להציל, ובאמת הלא אמרו חז"ל (מועד קטן מז ע"ב) השם יתברך גזר והצדיק מבטל, משמע אף לאחר גזר דין. ונראה לבאר שיש ב' בחינות, א' שהוא חכם ולומד תורה ואינו מפנה לבו לבטלה, ההוא נקרא חכם, ויש כח בידו לבקש רחמים, ורק קודם גזר דין, ויש חכם וצדיק שהוא שפל רוח באמת, והוא בעיניו כאפס וכאין, וצדיק כזה יש כח בידו גם לאחר הגזר דין להפוך לרחמים. זהו שמרמז הכתוב 'ואין' פירוש מי שהוא בבחינה 'אין' בחינת שפלות רוח, מידי, פירוש אפילו 'מידי' היינו אחר הגזר דין, מציל, ומהפכו לרחמים.

(הרה"ק ר' מרדכי מנדבורנא זי"ע)

עובדות חיים

האזינו השמים ואדברה וגו' (ל"ב - א')

מסופר על הגה"ק רבי יוסף דוב סולובייציק מברסק זיע"א, ששאלו אותו פעם, למה שירת האזינו ארוכה כל כך ומקיפה ארבעים ושלושה פסוקים? לעומת זאת כוללת שירת הים ששרו על נס קריעת ים סוף וטביעת המצרים רק שמונה עשר פסוקים, וביותר קצרה שירת הבאר ששרו בני ישראל במדבר, ואין בה אלא ארבעה פסוקים בלבד. השיב הרב לשואלים בבדיחות הדעת: רבים מכם מכירים בודאי את הפתגם "הרבי לבדו יודע הרבה מאד, הרבי עם תלמידיו יודעים גם כן לא מעט, ואילו התלמידים לבדם אינם יודעים אלא מעט מאד". לפי מאמר זה מתיישבת היטב השאלה שנשאלה, שירת האזינו שר משה רבנו לבדו, ולכן היא שירה גדולה ומקיפה. שירת הים שעליה נאמר "אז ישיר משה ובני ישראל" קטנה היא משירת האזינו שמשה שר לבדו, אך כיון שמשה מצרף את קולו בשירה זו, היא עדיין גדולה למדי, ואילו לגבי שירת הבאר שבספר במדבר נאמר במפורש "אז ישיר ישראל", שירה זו שרים אפוא התלמידים בלי הרבי, משום כך היא קטנה ומצומצמת מאד.

הצור תמים פעלו (ל"ב ד')

מסופר על הרה"ק רבי שמעון מירוסלב זיע"א שהאריך ימים והגיע לזקנה מופלגת, שאלו אותו תלמידיו במה הארכת ימים, השיבם הרבי, תמיד קבלתי הכל באהבה ולא הרהרתי אחר מעשיו של הקב"ה, שברור כשמש כי כל מעשי ה' מוצדקים וטובים, אלא כשאדם אינו מרוצה ושואל קושיות ומתלונן, מעלים אותו השמימה ומראים לו, הכל טוב ובצדק, ואני אינני מתלונן לכן לא מעלים אותי להיווכח בצדקת ה'.

וישמן ישרון ויבעט (לב, טו)

מעשה בחסיד אחד שהגיע אל הבעל שם טוב הק' ובקש ממנו ברכה לפרנסה טובה. בירך אותו הבעל שם טוב שיצליח בכל עסק שיעשה. כעבור זמן לא רב שב החסיד אל רבו וסיפר כי הברכה לא הועילה לו מאומה, וכי אין הוא מצליח בפרנסתו. אמור נא לי - שאלו הבעל שם טוב - האם הנך זוכר מה היה העסק הראשון שעשית אחרי שברכתך? אכן כן - השיב החסיד - כאשר יצאתי מן הבית ראיתי אדם העומד ברחוב ומוכר כרטיסי הגרלה של מרוצי סוסים... קניתי כרטיס אחד ואכן זכיתי בסכום כסף גבוה אלא שהוא אזל לי עד מהרה ולא נותר ממנו מאומה... אם כך - אמר הבעל שם טוב - מה טענה יש בפיך? לו היית משכיל מיד כאשר יצאת מביתי לעשות "עסק" עם הקדוש ברוך הוא, כגון נתינת צדקה או גמילות חסד, היתה הברכה חלה בכל משלח ידך ממילא, כיון שלא ניצלת כראוי את ההזדמנות שנפלה בחלקך - הפסדת הכל...!

כי דור תהפוכות המה (ל"ב - ב')

כששואלים יהודי עשיר למה אין רואים פניך בביהכ"נ והוא עונה אין לי פנאי אני עסוק במסחרי, כשבאים לבקש ממנו צדקה הוא טוען כיום העסק חלש ואין רווחים, שואלים יהודי עשיר למה הוא נוהג היתר בתעניות ואינו צם, הוא עונה שהדורות חלשים כיום, כשבאים אליו לבקש נדבה עבור עני בן טובים הוא עונה הרי הוא בריא ויכול לעבוד.

(מנחת עני)

הרה"ג גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א
מו"צ בק"ק קראלי ומח"ס גם אני אודך

שימו לבבכם לכל הדברים (לב, מז)

מספרים, בתו של אחד מגברי משפחת רוטשילד הגיעה לפרקה. הגביר חיפש כמובן חתן מיוחד, כליל השלמות והמעלות. כסף הרי לא חסר. פנה אפוא לאחד השדכנים ואמר, אתן לך כפל כפליים ממה שמקובל לתת, אבל, מצא לי את בחיר עולם הישיבות.

אמר השדכן, בשמחה רבה. ואכן, האיש גייס את כל כוחותיו לטובת המשימה. טרח, עמל ויגע. עבר מישיבה חשובה לישיבה חשובה אחרת, נפגש עם ראשי הישיבות ועם המשגיחים. בסופו של דבר, אחרי שהעביר את הבחורים ניפוי אחר ניפוי, מצא את 'הבחור' בה' הידיעה. נפגש הבחור עם הנערה, והם מצאו חן זה בעיני זה.

שמח רוטשילד, שמח השדכן. אמר, עתה אפשר להפגיש את המחותנים ולהביא את הדבר לידי גמר. כאמור, אחד הצדדים בשידוך היה רוטשילד. עשיר מופלג. לעומת זאת, הורי החתן היו 'תפרנים'. עניים מרודים.

נפגשו הורי החתן והורי הכלה. אומר רוטשילד, ראשית אומר מה אני נותן. ובכן, חתונה מפוארת כולל הכל. תזמורת ענקית, צוות צלמים וכו' וכו'. אתן לזוג דירה גדולה במיקום הטוב ביותר. עוד אתן להם דירה נוספת שיוכלו להשכירה כדי שיהיה להם ביטחון כלכלי. מעבר לכך אפקיד עבורם מידי חודש בחדשו 'דמי כיס' בגובה שלושת אלפים דולר.

ואז פנה אל המחותן ושאל, ומה אתה נותן?

אמר הלה, הלא אתה יודע היטב את מצבי. בקושי אני מפרנס את משפחתי הגדולה, ולא עוד אלא שכורע אני תחת חובות מנישואי ילדי הקודמים. מה ביכולתי כבר לתת?

אמר רוטשילד. זה לא הולך ככה. משהו אתה חייב לתת. הרי אתם מקבלים כלה מושלמת מבית מושלם, עם סידור כלכלי מושלם.

חושב המחותן מה לעשות. מהיכן אוציא כסף, המן הגורן או מן היקב?

אמר רוטשילד, אני רואה שאתה מתחבט. בוא אעזור לך להחליט. תן עשרת אלפים דולר לזוג הצעיר, מתנה חד פעמית, וחסל. את כל יתר המליונים אתן מכסי.

אומר המחותן, איני יכול לתת תשובה על המקום. הרי אין בידי פרוטה לפרטה. אבדוק אצל חברי וידידי, אולי הם יוכלו להלוות לי את הסכום הלו.

אומר רוטשילד, טוב ויפה. אמתיך בסבלנות.

למחרת בבוקר מתדפק המחותן על דלתו של רוטשילד. אמר רוטשילד לעצמו, הנה, כשהוא רוצה – הוא יכול. לא עברו כמה שעות – והוא השיג את הכסף. ואז פותח המחותן פיו ואומר, ידידי היקר, מחותני לעתיד, יש לי בקשה אילך. אולי אתה יכול להלוות לי עשרת אלפים דולר...

ה'מעשה' שסיפרנו לא היה ולא נברא. הבאנו אותו כמשל.

כך או כך, ודאי שהנהגתו של המחותן מגוחכת עד מאד. אבל, הלא כך אנו נוהגים, מעשים שבכל יום! הקב"ה נותן לנו כל כך הרבה. הכל מידידו יתברך. נתחיל מהדבר הבסיסי ביותר שקיבלנו מהבורא. יש לנו גוף כה מופלא. ידיים, רגלים, עיניים, אף ופה. מערכות מורכבות כל כך. והכל פועל בתזמון מופלא, מושלם (הגאון אברהם מרגליות מתוך מפיק מרגליות על הימים הנוראים)

אם יש חיוב אכילת פת בעיו"כ

שאלה: סעודת ערב יום הכיפורים צריכה להיות דוקא בפת ואינו יוצא באכילת שאר דברים, או אפילו באכילת שאר דברים יוצא. תשובה מהגאון רבי יקותיאל ליברמן בספרי גם אני אודך כבר דן בשאלה זו המנחת חינוך (מצוה שיג) זה לשונו: ודע, דזה פשוט דבערב יום הכיפורים דמצוה לאכול, אין חיוב דוקא פת כמו שבת ויום טוב, דלא מצינו זה בשום מקום רק מצוה לאכול, ויוצא בכל דבר, וכן הוא במגן אברהם (הלכות מגילה סימן תרצה סק"ט) גבי פורים, וכאן נמי בודאי הוא כן, דזה נראה פשוט, עכ"ל.

וכתב השד"ח (אסיפ"ד, מערכת יוה"כ אות ג) לבאר דבריו, דזה לשונו: ולפום ריהטא נראה, דזה תלוי בטעמי חיוב אכילה זו, דאם נאמר דהטעם הוא כדי שנכין עצמנו לתענית של יום הכיפורים, צריך לאכול פת או שאר מידי דמין, ואינו יוצא ידי חובתו באכילת שאר דברים, ואין ראייה מפורים. ואם הטעם הוא משום קדושת היום עצמו, אפשר דיש לדמותו ליום פורים ויוצא ידי חובתו בכל דבר, כמו שכתב הרב מגן אברהם בסימן תרצה סק"ט. אלא שהגאון מנחת חינוך סובר, דאכילה זו היא גזירת הכתוב, ולא משום שנכין עצמנו לתענית, ולכן סובר דסגי בלא פת. וכבר הבאתי בריש אות זו שדברי רש"י ביומא (שהיא כדי להכין עצמנו להעניו) נכונים, ואם כן יש להחמיר בזה, עכ"ל.

ומבואר מדבריו, דלדברי הראשונים (ראה באריכות לעיל סימן צט) דטעם האכילה בתשיעי הוא, כדי שנכין עצמנו לתענית של יוה"כ"פ, צריך לאכול פת או שאר מידי דמין. ולהסוברים דטעם האכילה בתשיעי הוא משום קדושת היום עצמו, יוצא ידי חובתו בכל דבר. ולכן כיון דלדעת רש"י רוב הפוסקים, האכילה בתשיעי הוא כדי שנוכל לסבול התענית, צריך להחמיר לאכול דוקא פת או שאר מידי דמין.

והראוני בשו"ת שבט הקהתי (ח"ב סימן ר) שצידד דבעינן דוקא פת, ועפ"י מש"כ רבינו יונה בשערי תשובה (שער ד אות ט) ח"ל: כי בשאר ימים טובים אנחנו קובעים סעודה לשמחת המצוה, כי יגדל וישגה מאד שכר השמחה על המצות, כמו שנאמר (דה"א כט, יז) ועתה עמך הנמצאו פה ראיתי בשמחה להתנדב לך, ונאמר (דברים כח, מז) תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה ובטוב לבב. ומפני שהצום ביום הכפורים נתחייבנו לקבוע הסעודה על שמחת המצוה בערב יום הכיפורים, עכ"ל. ומבואר, דהטעם שאנו מצווים לאכול בעיו"כ הוא במקום יום הכיפורים, ולפי"ז כיון דהאכילה בעיו"כ הוא במקום סעודת יו"כ נמצא דסעודה זו כסעודת יו"ט. ולכאורה אם דין סעודה זו כסעודת יו"ט בעינן פת דומיא דיו"ט.

ולענ"ד נראה, דאעפ"י שמלשון הרבינו יונה "נתחייבנו לקבוע סעודה על שמחת המצוה בערב יום הכיפורים" היה מקום לדייק, דקביעת סעודה הוא בפת דוקא, ומטעם דהאכילה בעיו"כ הוא במקום סעודת יו"כ, וא"כ חשיבא סעודה זו כסעודת יו"ט שהיא בפת. מ"מ לדינא לא בעינן דוקא פת, וכדמסיק בשו"ת שבט הלוי (ח"ד סימן נד אות ב) דאין חיוב לאכול פת בעיו"כ, שהרי אפילו ביו"ט נסתפקו הראשונים לענין פת, עיין בתוס' (ברכות מט: ד"ה אי בעי אכיל) ורא"ש (שם פרק שביעי סימן כג), וא"כ כל שכן לענין האכילה בערב יוה"כ עיי"ש. וא"כ אפילו לדברי רבינו יונה אין הכרח דבעינן פת בדוקא.

ואמנם כל זה מצד ההלכה, אבל למעשה **המנהג לאכול פת בכל סעודת מצוה**, ויותר מזה עיין נטעי גבריאל (הל' יו"כ טז, א) שיש נוהגים ליקח לחם משנה, ושכ"ה בשל"ה (ח"ב טז), יפה ללב (ח"ב סימן תרד אות ג) בשם מעיל שמואל, וברוח חיים (סימן תרא) שכן נהגו באשכנז, וליקוטי מהרי"ח (ח"ג סדר עיו"כ דף פא:) בשם סידור הרמ"ק, ובתחילת שו"ת נחלה לישראל (קונטרס שער בת רבים אות יז) שכן היה נוהג הרה"ק מסטרעטין זי"ע, ובאוצר יד החיים (אות שד"מ) שהרה"ק מהר"ש מבעלזא זי"ע נהג בכל סעודות מצוה לבצוע על שתי חלות.

פדיון כפרות • כופר נפש

לטובת תלמידי חכמים וזקקים

ניתן למסור ולהתברך ע"י

מין רבינו עט"ר שליט"א

או אצל המזכיר הרב מאיר:

בטל. 055-6798152

נעימות החיים

תשובה מתוך שמחה

המחלות והפסד הממון שעברו עליו ועל נפשות ביתו בשנה זו. לאחר שסיים לקרוא אמר: "ריבונו של עולם, אם נעשה חשבון על פי היושר, הרי שאתה חייב לי יותר ממה שאני חייב לך. אבל ערב יום הכיפורים היום, זמן סליחה ומחילה, ולא ארצה לדקדק עמך בחשבון. בשל כך הננו מוחלים לך על כל מה שעשית לנו, וגם אתה תמחל לנו על כל העבירות שעשינו לך." אחר כך מזג החייט כוס יין שרף, בירך עליה ואמר בקול רם: "לחיים, ריבונו של עולם! הננו מוחלים זה לזה על כל עוונותינו. כל העבירות שלנו בטלות ומבוטלות, כאילו לא היו כלל בעולם. לחיים!" אז אכלו ושתו החייט ובניו ביתו מתוך שמחה רבה מאוד. לאחר שראו התלמידים כל זאת, שבו אל רבם, רבי אלימלך, וסיפרו לו כל מה שראו. קשים היו בעיניהם דבריו של החייט ונראו כחוצפה כלפי הבורא.

אמר להם הרב הקדוש רבי אלימלך מליזענסק: "דעו לכם כי כאשר אומר החייט את דבריו, מתכנסים ובאים הקב"ה בעצמו עם כל הפמליה שלו. ודברי האמת שאומר החייט גורמים שמחה, רצון וחדווה בעולם הזה ובעולם העליון".

שנה אחת בלילה שלפני יום הכיפורים, אמר הרה"ק רבי אלימלך מליזענסק זיע"א לכמה מתלמידיו: "אם רצונכם לדעת איך לעשות את מנהג הכפרות כפי שצריך, לכו וראו מה מתרחש בביתו של החייט שגר בקצה העיר". עם עלות השחר הלכו התלמידים אל ביתו של החייט, הציצו בחלון וראו כי החייט ובניו קמו בבוקר והתפללו תפילת שחרית פשוטה, כדרכם של חייטים. אחר התפילה לבשו בני הבית בגדי שבת, הדליקו נרות וישבו מתוך שמחה רבה ליד השולחן הערוך בכל טוב. טרם התחילו לאכול, לקח החייט ספר מן הארון, פתח אותו ואמר: "ריבונו של עולם, הגיע הזמן לעשות בינינו חשבון על כל העברות שעשינו, כי זמן כפרה הוא כעת לכל ישראל." אז התחיל החייט לקרוא מתוך הספר את כל העבירות שעשה במשך השנה, שאת כולם רשם לפניו בספר הזיכרון הזה. לאחר שסיים, הוציא מן הארון ספר נוסף, גדול וכבד מן הראשון, וכך אמר: "ריבונו של עולם, קודם לכן הזכרתי את העברות שעשיתי אני, ועכשיו אמנה את הצרות שעברנו מיום כיפורים בשנה שעברה." ואז התחיל לקרוא מתוך הספר השני את כל הצער והייסורים, כל הצרות, עגמת הנפש,

קול קראלי - 074-7962278

מאות כבר נושעו! ומה איתך?
רוצים גם ישועה? יש לכם שמחה, אזכרה וכו'
תרמו! וקחו חלק בהפצת המעיינות של
מרכז "אמונת חיים" קראלי
כתובת לתרומות תגובות ולקבלת הגליון
רח' דב גור 20/23 אשדוד טל. 055-6798152
באימייל: 3118494@gmail.com

שמחת בית השואבה

בהשתתפות

מן רבינו עט"ר שליט"א

תתקיים אי"ה

ביום א' דחזה"מ סוכות

בסוכת בית המדרש "לב יצחק"

רח' ציזלינג רובע ו' אשדוד

ושמחת בחגיך והיית אך שמח

לעילוי נשמת

הרב **זאב ארי' לייב** זצ"ל
בן מו"ר הרה"צ אביגדור זצ"ל
נלב"ע יום כיפור
ת. נ. צ. ב. ה.

לזכר עולם יהיה צדיק

אדונינו מורינו ורבינו
הגה"צ **יצחק צבי משה** זי"ע
ברא כרעא דאבוה

לזכר עולם יהיה צדיק

האדמו"ר ממכונבוקא
ר' אברהם יהושע העשיל זי"ע
בן הרה"ק יוסף מאיר זיע"א
נלב"ע יום כיפור תשמ"ח
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

הרה"ח **יחיאל מאיר** ז"ל
ב"ר משה אליעזר ז"ל
מרת **ברינדיל** ע"ה
בת ה"ר יהודה מנחם ז"ל
ת. נ. צ. ב. ה.

לזכר עולם יהיה צדיק

אדמו"ר **אביגדור מוזס** זצ"ל
מקראלי
נלב"ע ד' טבת תשעט
זכותו יגן עלינו ועכ"א
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

הגה"צ **משה וועבר** צוק"ל
בהרה"צ מרדכי זצ"ל
נלבע יב כסלו תשפא
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

ה"ה **דניאל בן שרה סולנג'** ע"ה
נלב"ע יט טבת תשפב
ה"ה **שרלי בן רבקה** ז"ל
נלב"ע ו' חשון תשפב
ת. נ. צ. ב. ה.

לזכר עולם יהיה צדיק

אדונינו מורינו ורבינו
הגה"צ **אביגדור מוזס** זי"ע
מקראלי - ירושלים
ברא כרעא דאבוה

לזכר עולם יהיה צדיק

שפאלער זיידע
הרה"ק **רבי אריה לייב זי"ע**
בן הרה"ק ברוך זיע"א
נלב"ע ו' תשרי
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

הרה"ג **שמואל טוביאס** זצ"ל
בן הרב שלמה זצ"ל
נלב"ע יא תשרי תשנ"ד
ת. נ. צ. ב. ה.

לזכר עולם יהיה צדיק

ברא כרעא דאבוה
אדמו"ר **משה** זי"ע
מטשערעטעז
נלב"ע א חשון
זכותו יגן עלינו ועכ"א

לזכר עולם יהיה צדיק

האדמו"ר **מלעלוב**
הרה"ק **שמעון נתן נטע** צוק"ל
בן הרה"ק משה מרדכי זיע"א
נלב"ע יום כיפור תש"ע
ת. נ. צ. ב. ה.

לזכר עולם יהיה צדיק

האדמו"ר **מפשעווארסק**
הרה"ק **משה יצחק** צוק"ל
בן הרה"צ נפתלי אלימלך זצ"ל
נלב"ע יום כיפור תשל"ז
ת. נ. צ. ב. ה.

לזכר עולם יהיה צדיק

הרה"ק **יוסף צבי** זצ"ל
בן הרב ישראל זצ"ל
דושינסקי
נלב"ע יד תשרי תש"ט
ת. נ. צ. ב. ה.

לזכר עולם יהיה צדיק

בעל הסולם
הרה"ק **רבי יהודה לייב** זי"ע
בן הרה"צ שמחה אשלג זיע"א
נלב"ע י' תשרי
ת. נ. צ. ב. ה.